

Határozatok Tára

A BÍRÓSÁG VÉGZÉSE (ötödik tanács)

2016. október 26.*

„Előzetes döntéshozatal — 93/13/EGK irányelv — A Bíróság eljárási szabályzatának 99. cikke — Az eladó vagy szolgáltató és a fogyasztó által kötött szerződések — Jelzálogszerződések — Küszöbkitetés — Közérdekű kereset alapján indult eljárás — Egyéni kereset alapján indult, azonos tárgyú eljárás — Ideiglenes intézkedések”

A C-568/14–C-570/14. sz. egyesített ügyekben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelmek tárgyában, amelyeket a Juzgado de lo Mercantil n° 3 de Barcelona (barcelonai 3. sz. kereskedelmi bíróság, Spanyolország) a Bírósághoz 2014. december 9-én érkezett, 2014. december 1-jei, november 27-i, illetve december 1-jei határozataival terjesztett elő az előtte az

Ismael Fernández Oliva

és

a **Caixabank SA** (C-568/14),

Jordi Carné Hidalgo,

Anna Aracil Gracia

és

a **Catalunya Banc SA** (C-569/14),

és

Nuria Robirosa Carrera,

César Romera Navales

és

a **Banco Popular Español SA** (C-570/14)

között folyamatban lévő eljárásokban,

A BÍRÓSÁG (ötödik tanács),

* Az eljárás nyelve: spanyol.

tagjai: J. L. da Cruz Vilaça tanácselnök, A. Tizzano (előadó), a Bíróság elnökhelyettese, M. Berger, A. Borg Barthet és F. Biltgen bírák,

főtanácsnok: M. Wathelet,

hivatalvezető: A. Calot Escobar,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

- Fernández Oliva képviseletében F. Bertrán Santamaría procurador és J. Andreu Blake abogado,
- a Caixabank SA képviseletében R. Feixo Bergada procurador és Ó. Quiroga Sardi abogado,
- a Catalunya Banc SA képviseletében I. Fernández de Senespleda abogado,
- a Banco Popular Español SA képviseletében C. Fernández Vicién, N. Iglesias, I. Moreno-Tapia Rivas, J. Torrecilla, J. Capell és J. Piñeiro abogados,
- a spanyol kormány képviseletében A. Gavela Llopis, meghatalmazotti minőségben,
- az Európai Bizottság képviseletében J. Baquero Cruz és D. Roussanov, meghatalmazotti minőségben,

tekintettel a főtanácsnok meghallgatását követően hozott határozatra, miszerint az ügy elbírálására a Bíróság eljárási szabályzata 99. cikkének megfelelően, indokolt végzéssel kerül sor,

meghozta a következő

Végzést

- 1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelmek a fogyasztókkal kötött szerződésekben alkalmazott tisztességtelen feltételekről szóló, 1993. április 5-i 93/13/EGK tanácsi irányelv (HL 1993. L 95., 29. o.; magyar nyelvű különkiadás 15. fejezet, 2. kötet, 288. o.) 7. cikkének értelmezésére irányulnak.
- 2 E kérelmeket a C-568/14. sz. ügyben Ismael Fernández Oliva és a Caixabank SA között, a C-569/14. sz. ügyben Jordi Carné Hidalgo, Anna Aracil Gracia és a Catalunya Banc SA között, továbbá a C-570/14. sz. ügyben Nuria Robirosa Carrera, César Romera Navales és a Banco Popular Español SA között a felek által kötött jelzálogkölcön-szerződésekben szereplő, díjjellegű késedelmi kamatra vonatkozó kikötések érvényessége tárgyában folyamatban lévő jogvitákban terjesztették elő.

Jogi háttér

Az uniós jog

- 3 A 93/13 irányelv 6. cikke (1) bekezdésének szövege a következő:

„A tagállamok előírják, hogy fogyasztókkal kötött szerződésekben az eladó vagy szolgáltató által alkalmazott tisztességtelen feltételek a saját nemzeti jogszabályok rendelkezései szerint nem jelentenek kötelezettséget a fogyasztóra nézve, és ha a szerződés a tisztességtelen feltételek kihagyásával is teljesíthető, a szerződés változatlan feltételekkel továbbra is köti a feleket.”

- 4 Ezen irányelv 7. cikkének (1) bekezdése a következőket tartalmazza:

„A tagállamok a fogyasztók és a szakmai versenytársak érdekében gondoskodnak arról, hogy megfelelő és hatékony eszközök álljanak rendelkezésre ahhoz, hogy megszüntessék az eladók vagy szolgáltatók fogyasztókkal kötött szerződéseiben a tisztességtelen feltételek alkalmazását.”

A spanyol jog

- 5 A Ley 1/2000 de enjuiciamiento civil (a polgári perrendtartásról szóló 1/2000. sz. törvény; a BOE 2000. január 8-i BOE 7. száma, 575. o.) 721. cikke a következőképpen rendelkezik:

„(1) A keresetben vagy a viszontkeresetben saját felelősségére bármely fél kérheti a bíróságot, hogy az e címben foglalt rendelkezések alapján olyan ideiglenes intézkedéseket rendeljen el, amelyeket a kérelmek helyt adó esetleges határozatban biztosítható bírói jogvédelem hatékonyságának biztosításához szükségesnek ítél.

(2) A különleges eljárásokra vonatkozó szabályok sérelme nélkül, a bíróság a jelen címben előírt ideiglenes intézkedéseket hivatalból nem rendelheti el. A bíróság nem rendelhet el a kért intézkedéseknél szigorúbb ideiglenes intézkedéseket.”

Az alapeljárások és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

- 6 A C-568/14. sz. ügyben a kérelmet az I. Fernández Oliva és a Caixabank között, a felek által 2006. június 6-án aláírt jelzálogkölcsön-szerződésben szereplő „küszöbikötés” érvényessége tárgyában folyamatban lévő jogvitában terjesztették elő.
- 7 A C-569/14. sz. ügyre vonatkozó kérelem mögött a J. Carné Hidalgo, valamint A. Aracil Gracia és a Catalunya Banc között, a felek által 2005. június 21-én aláírt jelzálogkölcsön-átruházási szerződésben szereplő „küszöbikötés” érvényessége tárgyában folyamatban lévő jogvita áll.
- 8 Hasonlóan, a C-570/14. sz. ügyre vonatkozó kérelmet az N. Robirosa Carrera, valamint C. Romera Navales és a Banco Popular Español között, a felek által 2005. június 21-én aláírt jelzálogkölcsön-szerződésben szereplő „küszöbikötés” érvényessége tárgyában folyamatban lévő jogvitában terjesztették elő.
- 9 Az alapeljárások felperesei ezeket az egyéni kereseteket a szóban forgó „küszöbikötéseknek” a 93/13 irányelv értelmében vett tisztességtelen jellegére való hivatkozással nyújtották be, mivel ezek a kikötések a piaci kamatláb ingadozásától függetlenül garantálják a pénzintézetek számára, hogy a megkötött jelzálogkölcsön-szerződések szerinti minimális kamatlábak semmilyen esetben nem lehetnek egy előre meghatározott értéknél alacsonyabbak.
- 10 Az említett egyéni keresetek keretében az alapeljárásban alperesként szereplő pénzintézetek ismertették, hogy ugyanezen tárgyban közérdekű kereset van folyamatban a Juzgado de lo Mercantil nº 11 de Madrid (madridi 11. sz. kereskedelmi bíróság, Madrid, Spanyolország) előtt. Következésképpen a polgári perrendtartásról szóló törvény 43. cikke alapján a szóban forgó eljárások felfüggesztését kérték a közérdekű kereset alapján indult eljárást lezáró jogerős ítélet meghozataláig.
- 11 Miután a C-569/14. és C-570/14. sz. ügyek alapjául szolgáló jogvitákban az erre irányuló kérelmet a Juzgado de lo Mercantil nº 3 de Barcelona (barcelonai 3. sz. kereskedelmi bíróság, Spanyolország) végzéssel elutasította, a Catalunya Banc és a Banco Popular Español ugyanezen bíróság előtt megtámadta e végzéseket, és a polgári perrendtartásról szóló törvény 421. cikke alapján perfüggőségre

alapított kifogást terjesztett elő, valamint a szóban forgó eljárásoknak nem a felfüggesztését, hanem a megszüntetését kérte azzal az indokkal, hogy az alapeljárás felpereseit köti a folyamatban lévő közérdekű kereset kimenetele.

- 12 Ebben az összefüggésben a kérdést előterjesztő bíróság az érintett pénzüzetek különböző kérelmeit vizsgálva arra mutat rá, hogy az egyéni keresettel indult eljárások felfüggesztése vagy akár megszüntetése sértheti a párhuzamosan folyamatban lévő közérdekű kereset esetében a szóban forgó fogyasztók érdekeit, mivel az egyéni kereseteket benyújtó felperesek már nem kaphatnak egyedi választ a kérelmeikre, viszont annak ellenére a közérdekű kereset eredményétől fognak függeni, hogy úgy döntöttek, hogy nem vesznek részt benne.
- 13 E tekintetben a kérdést előterjesztő bíróság, miután ismertette, hogy a Juzgado de lo Mercantil n° 9 de Barcelona (9. sz. kereskedelmi bíróság, Barcelona, Spanyolország) éppen a polgári perrendtartásról szóló törvény 43. cikkének a 93/13 irányelv 7. cikkével való összeegyeztethetőségére vonatkozóan már előzetes döntéshozatal iránti kérelmet terjesztett a Bíróság elé, mégis azt állapította meg, hogy a polgári perrendtartásról szóló törvény 43. cikke alapján ilyen körülmények között nem függesztheti fel hivatalból az alapeljárásokat. Következésképpen az említett 43. cikknek a 93/13 irányelv 7. cikkében meghatározott fogyasztóvédelmi rendszerrel való összeegyeztethetőségét illetően más kételyeket fogalmaz meg.
- 14 A kérdést előterjesztő bíróság azzal kapcsolatban is kételyeket támaszt, hogy a polgári perrendtartásról szóló törvény 721. cikkének (2) bekezdése összeegyeztethető-e a 93/13 irányelvvel, mivel ez a nemzeti jogi rendelkezés megtiltja a bíróságnak, hogy hivatalból olyan ideiglenes intézkedéseket rendeljen el, amelyek az alapeljárásban felperesként részt vevő fogyasztókra nézve abból eredő hátrányok enyhítésére irányulnak, hogy a szóban forgó eljárások túlzottan elhúzódnak, mire a folyamatban lévő közérdekű keresetre vonatkozóan olyan jogerős ítélet születik, amelynek megoldását az egyéni keresetek tekintetében is alkalmazhatják.
- 15 Ilyen körülmények között a Juzgado de lo Mercantil n° 3 de Barcelona (barcelonai 3. sz. kereskedelmi bíróság) úgy határozott, hogy felfüggeszti az eljárást, és az alábbi kérdéseket terjeszti a Bíróság elé előzetes döntéshozatalra:

„1) A [polgári perrendtartásról szóló törvény] 43. cikke, amely nem teszi lehetővé a bíróság számára, hogy a feleknek a polgári eljárás lehetséges felfüggesztését javasolja, ha egy másik bíróság előzetes döntéshozatal iránti kérelmet terjesztett a Bíróság elé, a 93/13 irányelv 7. cikkében foglalt rendelkezések nyilvánvaló korlátozását jelenti-e a tagállamok azon kötelezettségét illetően, hogy a fogyasztók és a szakmai versenytársak érdekében gondoskodjanak arról, hogy megfelelő és hatékony eszközök álljanak rendelkezésre ahhoz, hogy megszüntessék az eladók vagy szolgáltatók fogyasztókkal kötött szerződéseiben a tisztességtelen feltételek alkalmazását?

2) A [polgári perrendtartásról szóló törvény] 721. cikkének (2) bekezdése, amely nem teszi lehetővé a bíróság számára, hogy hivatalból ideiglenes intézkedéseket fogadjon el vagy ezek elfogadását javasolja az egyéni keresettel indult olyan eljárásokban, amelyek valamely általános feltétel tisztességtelen jellege okán fennálló semmisségére hivatkoznak, a 93/13 irányelv 7. cikke rendelkezésének nyilvánvaló korlátozását jelenti-e a tagállamok azon kötelezettségét illetően, hogy a fogyasztók és a szakmai versenytársak érdekében gondoskodjanak arról, hogy megfelelő és hatékony eszközök álljanak rendelkezésre ahhoz, hogy megszüntessék az eladók vagy szolgáltatók fogyasztókkal kötött szerződéseiben a tisztességtelen feltételek alkalmazását?

3) A valamely egyéni kereset alapján indult eljárás keretében hivatalból vagy a felek kérelmére elrendelhető ideiglenes intézkedések joghatásait – a szóban forgó irányelv említett 7. cikke által előírt megfelelő és hatékony eszközök biztosítása céljából – fenn kell-e tartani a jogerős határozatnak az egyéni kereset alapján indult eljárásban, illetve a közérdekű kereset alapján indult olyan eljárásban történő meghozataláig, amelyet az egyéni keresetekkel egyidőben folytatnak le?

Kérjük a Bíróságot, hogy ezen előzetes döntéshozatal iránti kérelem tekintetében az eljárási szabályzat 105. cikkének (1) bekezdése alapján gyorsított eljárást alkalmazzon.”

- 16 A Bíróság elnöke 2015. január 21-i határozatával az írásbeli és a szóbeli szakasz lefolytatása, valamint az ítélethozatal céljából egyesítette a C-568/14., C-569/14. és C-570/14. sz. ügyeket.
- 17 A Bíróság elnöke a 2015. február 12-i Fernández Oliva és társai végzéssel (C-568/14–C-570/14, EU:C:2015:100) elutasította a kérdést előterjesztő bíróság arra irányuló kérelmeit, hogy az ügyeket az Európai Unió Bírósága alapokmányának 23a. cikkében, valamint a Bíróság eljárási szabályzata 105. cikkének (1) bekezdésében foglalt gyorsított eljárás alá vonja.
- 18 Végül a 2016. április 14-i Sales Sinués és Drame Ba (C-381/14 és C-385/14, EU:C:2016:252) ítélet kihirdetését követően a kérdést előterjesztő bíróság arról tájékoztatta a Bíróságot, hogy az előzetes döntéshozatalra előterjesztett első kérdését vissza kívánja vonni. Ebben az ítéletben a Bíróság a hasonló szerződési feltételek tisztességtelen jellegének megállapítására irányuló, párhuzamosan folyamatban lévő egyéni és közérdekű keresetek közötti viszonyról határozva kimondta, hogy a 93/13 irányelvvel ellentétes az olyan szabályozás, mint az alapeljárás tárgyát képező spanyol szabályozás, amely a fogyasztó egyéni keresete tárgyában eljáró bíróság számára azt írja elő, hogy az ilyen eljárást automatikusan függeszse fel egy folyamatban lévő közérdekű keresetre vonatkozó jogerős ítélet meghozataláig, anélkül, hogy e bíróság tekintetbe vehetné e felfüggesztésnek a bírósághoz egyénileg forduló fogyasztó szempontjából fennálló relevanciáját, és hogy e fogyasztó úgy dönthetne, hogy függetleníti magát az említett közérdekű keresettől.

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekről

- 19 A Bíróság eljárási szabályzatának 99. cikke értelmében, ha a Bíróság elé előzetes döntéshozatalra terjesztett kérdés azonos egy olyan kérdéssel, amelyről a Bíróság már határozatot hozott, vagy az ilyen kérdésre a válasz egyértelműen levezethető az ítélkezési gyakorlatból, vagy ha az előzetes döntéshozatalra elé terjesztett kérdésre adandó válasz nem enged teret semmilyen észszerű kétségnek, a Bíróság az előadó bíró javaslatára és a főtanácsnok meghallgatását követően az eljárás során bármikor indokolt végzéssel határozhat.
- 20 A jelen ügyben ezt a rendelkezést kell alkalmazni.
- 21 A kérdést előterjesztő bíróság együttesen vizsgálendő második és harmadik kérdése lényegében arra irányul, hogy a 93/13 irányelv 7. cikkét úgy kell-e értelmezni, hogy azzal ellentétes az alapeljárás tárgyát képezőhöz hasonló olyan nemzeti szabályozás, amely nem teszi lehetővé annak a bíróságnak, amelyhez a fogyasztó egy eladóval vagy szolgáltatóval kötött szerződésben foglalt feltétel tisztességtelen jellegének megállapítása iránti egyéni keresettel fordult, hogy hivatalból ideiglenes intézkedéseket rendeljen el egy olyan, folyamatban lévő közérdekű keresetre vonatkozó jogerős ítélet meghozataláig, amelynek megoldását az egyéni kereset tekintetében is alkalmazhatják.
- 22 E tekintetben előjáróban emlékeztetni kell arra, hogy az állandó ítélkezési gyakorlat szerint az uniós jog által szabályozott jogvitában eljáró nemzeti bíróságnak az uniós jog alapján hivatkozott jogok fennállására vonatkozóan meghozandó határozat teljes körű érvényesülése érdekében lehetősége kell, hogy legyen ideiglenes intézkedések elrendelésére (lásd: 1990. június 19-i Factortame és társai ítélet, C-213/89, EU:C:1990:257, 21. pont; 2001. január 11-i Siples-ítélet, C-226/99, EU:C:2001:14, 19. pont; 2007. március 13-i Unibet-ítélet, C-432/05, EU:C:2007:163, 67. pont).
- 23 A 93/13 irányelv által a fogyasztóknak az eladókkal, illetve szolgáltatókkal kötött szerződésekben alkalmazott tisztességtelen feltételekkel szemben biztosított jogainak bírói jogvédelmét illetően az állandó ítélkezési gyakorlatból az következik, hogy ezen irányelv 6. cikkének (1) bekezdése, amely szerint a tisztességtelen feltételek nem jelentenek kötelezettséget a fogyasztóra nézve, olyan kógens

rendelkezés, amely arra irányul, hogy a szerződő felek jogai és kötelezettségei tekintetében a szerződés által megállapított formális egyensúlyt a szerződő felek egyenlőségét helyreállító, valódi egyensúllyal helyettesítse (lásd ebben az értelemben: 2013. március 14-i Aziz-ítélet, C-415/11, EU:C:2013:164, 44. és 45. pont; 2014. július 17-i Sánchez Morcillo és Abril García ítélet, C-169/14, EU:C:2014:2099, 22. és 23. pont).

- 24 Ennek kapcsán a Bíróság már tisztázta, hogy a nemzeti bíróság – amennyiben a rendelkezésére állnak az e tekintetben szükséges jogi és ténybeli elemek – hivatalból köteles vizsgálni az említett irányelv hatálya alá tartozó szerződéses feltétel tisztességtelen jellegét, ezzel ellensúlyozván a fogyasztó és az eladó vagy szolgáltató közötti egyenlőtlen helyzetet (2013. március 14-i Aziz-ítélet, C-415/11, EU:C:2013:164, 46. pont; 2014. április 30-i Barclays Bank ítélet, C-280/13, EU:C:2014:279, 34. pont).
- 25 A szerződéses feltételek tisztességtelen jellegének hivatalból történő megállapításából levonható következményekkel kapcsolatban a Bíróság korábban már kimondta, hogy jóllehet az irányelv nem az ilyen esetekben alkalmazandó szankciók harmonizálására irányul, a 7. cikkének (1) bekezdése kötelezi a tagállamokat, hogy gondoskodjanak arról, hogy megfelelő és hatékony eszközök álljanak rendelkezésre a tisztességtelen feltételeknek a fogyasztókkal kötött szerződésekben való alkalmazásának megszüntetésére (2012. április 26-i Invitel-ítélet, C-472/10, EU:C:2012:242, 35. pont; 2016. április 14-i Sales Sinués és Drame Ba ítélet, C-381/14 és C-385/14, EU:C:2016:252, 31. pont).
- 26 Azzal a követelménnyel kapcsolatban, hogy a fogyasztók ideiglenes védelemben részesüljenek a tisztességtelen feltételekre vonatkozó jogviták során, a Bíróság különösen a 2007. március 13-i Unibet-ítéletből (C-432/05, EU:C:2007:163) eredő ítélkezési gyakorlatra támaszkodva kimondta, hogy ezzel az irányelvvel ellentétes az olyan tagállami szabályozás, amely – miközben nem írja elő a jelzalogjog érvényesítése iránti végrehajtási eljárás keretében a végrehajtási jogcím alapját képező feltétel tisztességtelen jellegén alapuló jogorvoslati lehetőséget – nem teszi lehetővé az ilyen feltétel tisztességtelen jellegének elbírálására hatáskörrel rendelkező, érdemi ítélkezést végző bíróság számára, hogy ideiglenes intézkedéseket hozzon – például felfüggeszse a végrehajtási eljárást – abban az esetben, ha az ilyen intézkedések elrendelése szükséges a végleges határozata teljes körű érvényesülésének biztosításához (2013. március 14-i Aziz-ítélet, C-415/11, EU:C:2013:164, 64. pont).
- 27 A Bíróság azt is kimondta, hogy az említett irányelvvel ellentétes az olyan nemzeti szabályozás, amely nem teszi lehetővé sem azt, hogy a végrehajtás elrendelésére hatáskörrel rendelkező bíróság a jelzalogjog érvényesítése iránti végrehajtási eljárás keretében akár hivatalból, akár a fogyasztó kérelmére értékelje az azon szerződésben szereplő szerződéses feltétel tisztességtelen jellegét, amelyből a követelt tartozás származik, és amely a végrehajtás jogcímének alapját képezi, sem pedig azt, hogy ideiglenes intézkedéseket – például a végrehajtás felfüggesztését – rendeljen el abban az esetben, ha az ilyen intézkedések elrendelése szükséges az adott ügy érdemi elbírálására hatáskörrel rendelkező bíróság végleges határozata teljes hatékonyságának biztosításához (2013. november 14-i Banco Popular Español és Banco de Valencia végzés, C-537/12 és C-116/13, EU:C:2013:759, 60. pont).
- 28 Ezen ítélkezési gyakorlat összességéből pedig egyértelműen megállapítható a második és harmadik kérdésre adandó válasz, amennyiben ezek a kérdések lényegében arra irányulnak, hogy összeegyeztethető-e a 93/13 irányelvben meghatározott fogyasztóvédelmi rendszerrel az, hogy a 2016. április 14-i Sales Sinués és Drame Ba ítéletével (C-381/14 és C-385/14, EU:C:2016:252) megegyező eljárási kontextusban egyéni fogyasztói kereset ügyében eljáró nemzeti bíróság nem fogadhat el hivatalból olyan ideiglenes intézkedéseket, amelyek a végleges határozata teljes körű érvényesülésének biztosítására irányulnak mindaddig, amíg a folyamatban lévő közérdekű keresetre vonatkozóan olyan jogerős ítélet születik, amelynek megoldását az egyéni keresetek tekintetében is alkalmazhatják.
- 29 E tekintetben meg kell állapítani, hogy az ilyen ideiglenes intézkedéseket és a 93/13 irányelv által előírt egyéni és közérdekű keresetek közötti kapcsolatokat szabályozó eljárási eszközök harmonizációjának hiányában az ilyen szabályok megállapítása az eljárási autonómia elve alapján az egyes tagállamok belső jogrendjébe tartozik, azzal a feltétellel azonban, hogy e szabályok nem lehetnek

kedvezőtlenebbek a hasonló jellegű belső jogi esetekre vonatkozókhöz képest (az egyenértékűség elve), és nem tehetik gyakorlatilag lehetetlenné vagy rendkívül nehézé az uniós jog által a fogyasztókra ruházott jogok gyakorlását (a tényleges érvényesülés elve) (lásd: 2016. április 14-i Sales Sinués és Drame Ba ítélet, C-381/14 és C-385/14, EU:C:2016:252, 32. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

30. Egyfelől, ami az egyenértékűség elvét illeti, nem tűnik úgy az előzetes döntéshozatalra utaló határozatban foglaltakból, hogy a polgári perrendtartásról szóló törvény 721. cikkének (2) bekezdését eltérő módon kellene alkalmazni a nemzeti jogon alapuló jogosultságokra vonatkozó jogvitákban, illetve az uniós jogon alapuló jogosultságokra vonatkozó jogvitákban.
31. Másfelől a tényleges érvényesülés elvét illetően a Bíróság korábban úgy ítélte meg, hogy minden olyan esetben, amikor felmerül a kérdés, hogy valamely nemzeti eljárási rendelkezés lehetetlenné vagy rendkívül nehézé teszi-e az uniós jog alkalmazását, azt kell megvizsgálni, hogy milyen e rendelkezésnek az egész eljárásban betöltött helye, hogy hogyan zajlik az eljárás, és melyek a sajátosságai a különböző nemzeti fórumok előtt (2016. február 18-i Finanzmadrid EFC ítélet, C-49/14, EU:C:2016:98, 43. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
32. A jelen esetben meg kell állapítani, hogy a polgári perrendtartásról szóló törvény 721. cikkének (2) bekezdése megtiltja, hogy a nemzeti bíróság hivatalból ideiglenes intézkedést rendeljen el, akár abban az esetben is, ha az elrendelés belső jogban előírt érdemi feltételei teljesülnek. Ebből következően egy szerződéses feltétel tisztességtelen jellegének megtámadása végett benyújtott olyan egyéni kereset esetében, amelynek eredménye egy folyamatban lévő közérdekű kereset kimenetelétől függ, a 2016. április 14-i Sales Sinués és Drame Ba ítéletben (C-381/14 és C-385/14, EU:C:2016:252) kifejtett elveknek megfelelően a fogyasztó csak akkor részesülhet a bírósági eljárás elhúzódása következtében őt érő hátrányok enyhítése érdekében ideiglenes védelemben, ha kifejezetten ideiglenes intézkedés elrendelése iránti kérelmet fogalmazott meg.
33. Mindazonáltal rá kell mutatni arra, hogy az alapeljárásként szereplő nemzeti eljárásnak különösen a párhuzamosan zajló egyéni és közérdekű keresetek közötti kapcsolatokat érintő lefolytatására és összetettségére tekintettel fennáll annak nem elhanyagolható kockázata, hogy az érintett fogyasztó akkor sem fogalmaz meg ilyen kérelmet, ha az ideiglenes intézkedések elrendeléséhez a belső jogban előírt érdemi feltételek adott esetben teljesülnek, mert nem ismeri vagy nem ismeri fel, hogy mire terjednek ki a jogai.
34. Ezért meg kell állapítani, hogy a 93/13 irányelv által elérni kívánt védelem tényleges érvényesülését sértheti az olyan eljárásjogi rendszer, amely még akkor sem teszi lehetővé azon bíróság számára, amelyhez egy szerződéses feltétel tisztességtelen jellegének megállapítása iránti egyéni keresettel fordultak, hogy mindaddig, amíg egy párhuzamosan folyamatban lévő közérdekű keresetre vonatkozó jogerős ítélet meghozatalára várva ezt szükségesnek ítéli meg, hivatalból ideiglenes intézkedést – így például a szerződéses feltétel alkalmazásának felfüggesztését – rendelje el, ha az ilyen intézkedések elrendelése szükségesnek bizonyul az irányelv alapján hivatkozott jogok fennállására vonatkozóan meghozandó határozat teljes körű érvényesüléséhez (lásd ebben az értelemben: 2007. március 13-i Unibet-ítélet, C-432/05, EU:C:2007:163, 67. és 77. pont; 2013. március 14-i Aziz-ítélet, C-415/11, EU:C:2013:164, 59. pont).
35. Ha ugyanis az eljáró bíróságnak nincsen lehetősége az ideiglenes intézkedések hivatalból történő elrendelésére abban az esetben, ha – mint az alapeljárásban – a fogyasztó egyéni kereset alapján indult eljárásban nem kért kifejezetten arra irányuló ideiglenes intézkedést, hogy egy párhuzamosan folyamatban lévő közérdekű keresetre vonatkozó jogerős ítélet meghozataláig függesztésük fel egy „küszöbkitetés” alkalmazását, akkor a bíróság – amennyiben az adott kikötést el kellene utasítani – nem tudná elkerülni, hogy a fogyasztó az akár hosszabb ideig tartó bírósági eljárás alatt magasabb összegű törlesztőrésztleteket fizessen, mint amennyi ténylegesen járna. Ez még inkább igaz abban az esetben, ha fennáll annak valós és nem esetleges kockázata, hogy az említett fogyasztó fizetőképessége

időközben meggyengül, és a pénzüzetek jelzálog érvényesítésére irányuló végrehajtási eljárást indítanak annak érdekében, hogy a fogyasztó és családja lakására vezetett végrehajtás révén hozzájussanak az adott esetben jogosulatlanul kifizetett összegekhez.

- 36 Ezek jellegzetességekre tekintettel arra kell rámutatni, hogy az alapeljárás tárgyát képező eljárási rendszer nem felel meg a tényleges érvényesülés elvének, mivel a fogyasztó számára nyújtott védelem tökéletlennek és elégtelennek bizonyul az egyéni keresetek alapján indult olyan eljárásokban, amelyek eredménye egy folyamatban lévő közérdekű kereset kimenetelétől függ, és a 93/13 irányelv 7. cikkének (1) bekezdésében foglaltakkal ellentétben nem lenne sem megfelelő, sem hatékony eszköz ahhoz, hogy a szerződéses feltétel alkalmazását megszüntessék (lásd ebben az értelemben: 2014. július 17-i Sánchez Morcillo és Abril García ítélet, C-169/14, EU:C:2014:2099, 43. pont).
- 37 A fenti megfontolások összességére tekintettel ezért a második és a harmadik kérdésre azt a választ kell adni, hogy a 93/13 irányelv 7. cikkének (1) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy azzal ellentétes az alapeljárás tárgyát képezőhöz hasonló olyan nemzeti szabályozás, amely abban az esetben, ha a 93/13 irányelv alapján a fogyasztó által hivatkozott jogok fennállására vonatkozóan meghozandó határozat teljes körű érvényesülésének biztosításához ideiglenes intézkedés elrendelése szükséges, nem teszi lehetővé annak a bíróságnak, amelyhez a fogyasztó egy eladóval vagy szolgáltatóval kötött szerződésben foglalt feltétel tisztességtelen jellegének megállapítása iránti egyéni keresettel fordult, hogy az általa szükségesnek tartott ideig hivatalból ideiglenes intézkedéseket rendeljen el egy olyan, folyamatban lévő közérdekű keresetre vonatkozó jogerős ítélet meghozataláig, amelynek megoldását az egyéni kereset tekintetében is alkalmazhatják.

A költségekről

- 38 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (ötödik tanács) a következőképpen határozott:

A fogyasztókkal kötött szerződésekben alkalmazott tisztességtelen feltételekről szóló, 1993. április 5-i 93/13/EGK tanácsi irányelv 7. cikkének (1) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy azzal ellentétes az alapeljárás tárgyát képezőhöz hasonló olyan nemzeti szabályozás, amely abban az esetben, ha a 93/13 irányelv alapján a fogyasztó által hivatkozott jogok fennállására vonatkozóan meghozandó határozat teljes körű érvényesülésének biztosításához ideiglenes intézkedés elrendelése szükséges, nem teszi lehetővé annak a bíróságnak, amelyhez a fogyasztó egy eladóval vagy szolgáltatóval kötött szerződésben foglalt feltétel tisztességtelen jellegének megállapítása iránti egyéni keresettel fordult, hogy az általa szükségesnek tartott ideig hivatalból ideiglenes intézkedéseket rendeljen el egy olyan, folyamatban lévő közérdekű keresetre vonatkozó jogerős ítélet meghozataláig, amelynek megoldását az egyéni kereset tekintetében is alkalmazhatják.

Aláírások